

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Είναι το άρθρο 16, παράγραφος 6, του κανονισμού [714/2009] ⁽¹⁾ εφαρμόσιμο σε όλες τις περιπτώσεις όπου εισπράττονται έσοδα από τον επιμερισμό διασυνδέσεως, ανεξαρτήτως των λοιπών περιστάσεων, ή είναι εφαρμόσιμο μόνο σε περίπτωση που το πρόσωπο το οποίο εισπράττει τα έσοδα είναι διαχειριστής συστήματος μεταφοράς, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 4, της οδηγίας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας;
- 2) Εάν η απάντηση στο πρώτο ερώτημα είναι ότι το άρθρο 16, παράγραφος 6, του κανονισμού [714/2009] έχει εφαρμογή μόνο στην περίπτωση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς, αποτελεί διαχειριστή συστήματος μεταφοράς μια επιχείρηση η οποία είναι απλώς υπεύθυνη για τη λειτουργία γραμμής διασυνδέσεως;
- 3) Εάν η απάντηση στο πρώτο ή το δεύτερο ερώτημα είναι ότι το άρθρο 16, παράγραφος 6, του κανονισμού [714/2009] έχει εφαρμογή στην περίπτωση επιχειρήσεως που είναι απλώς υπεύθυνη για τη λειτουργία γραμμής διασυνδέσεως, μπορούν τα έξοδα τα οποία σχετίζονται με τη λειτουργία και τη συντήρηση γραμμής διασυνδέσεως να θεωρηθούν ως επενδύσεις δικτύου για τη διατήρηση ή την αύξηση των δυνατοτήτων διασυνδέσεως, κατά την έννοια του άρθρου 16, παράγραφος 6, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β';
- 4) Εάν η απάντηση στο πρώτο ή το δεύτερο ερώτημα είναι ότι το άρθρο 16, παράγραφος 6, του κανονισμού [714/2009] έχει εφαρμογή στην περίπτωση επιχειρήσεως υπεύθυνης απλώς για τη λειτουργία γραμμής διασυνδέσεως, μπορεί η ρυθμιστική αρχή, βάσει του άρθρου 16, παράγραφος 6, δεύτερο εδάφιο, να εγκρίνει τη χρήση των εσόδων που πραγματοποιεί από τον επιμερισμό διασυνδέσεως μια τέτοια επιχείρηση, η οποία διαθέτει μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων δικτύου, αλλά δεν έχει πελάτες διενεργούντες άμεσες πληρωμές με χρεώσεις δικτύου (τιμολόγια) υποκειμένες σε μείωση, ώστε να της επιτρέψει να τα χρησιμοποιήσει για την επίτευξη κέρδους ή, εάν η απάντηση στο τρίτο ερώτημα είναι αρνητική, για τη λειτουργία και τη συντήρηση;
- 5) Εάν η απάντηση στο πρώτο ή το δεύτερο ερώτημα είναι ότι το άρθρο 16, παράγραφος 6, του κανονισμού [714/2009] έχει εφαρμογή στην περίπτωση επιχειρήσεως που είναι απλώς υπεύθυνη για τη λειτουργία γραμμής διασυνδέσεως, και η απάντηση στο τρίτο και το τέταρτο ερώτημα είναι ότι η επιχείρηση δεν επιτρέπεται να κάνει χρήση των εσόδων που προέρχονται από τον επιμερισμό διασυνδέσεως ούτε για τη λειτουργία ή τη συντήρηση ούτε για την επίτευξη κέρδους, ή ότι η επιχείρηση επιτρέπεται να κάνει χρήση των εσόδων που προέρχονται από τον επιμερισμό διασυνδέσεως για τη λειτουργία ή τη συντήρηση αλλά όχι για την επίτευξη κέρδους, είναι η εφαρμογή του άρθρου 6, παράγραφος 6, του κανονισμού [714/2009] στην περίπτωση επιχειρήσεως υπεύθυνης απλώς για τη λειτουργία γραμμής διασυνδέσεως αντίθετη προς την κατοχυρωμένη, στο δίκαιο της Ένωσης, αρχή της αναλογικότητας ή προς οποιαδήποτε άλλη ισχύουσα αρχή;

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1228/2003 (ΕΕ 2009, L 211, σ. 15).

**Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το Rayonen sad Lukovit (Βουλγαρία) στις
17 Ιουλίου 2018 — Ποινική δίκη κατά του ΕΡ**

(Υπόθεση C-467/18)

(2018/C 352/26)

Γλώσσα διαδικασίας: η βουλγαρική

Αιτούν δικαστήριο

Rayonen sad Lukovit

Διάδικος στην υπόθεση της κύριας δίκης

ΕΡ

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Εμπίπτει η παρούσα διαδικασία επιβολής υποχρεωτικών μέτρων ιατρικής θεραπείας, που συνιστούν ένα είδος κρατικού καταναγκασμού σε βάρος ατόμων τα οποία κατά τις διαπιστώσεις της εισαγγελίας έχουν τελέσει πράξη επικίνδυνη για το κοινωνικό σύνολο, στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2012/13/ΕΕ ⁽¹⁾ σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών και της οδηγίας 2013/48/ΕΕ ⁽²⁾ σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας;
- 2) Αποτελούν οι βουλγαρικές δικονομικές διατάξεις οι οποίες ρυθμίζουν την ειδική διαδικασία επιβολής υποχρεωτικών μέτρων ιατρικής θεραπείας σύμφωνα με τα άρθρα 427 επ. του ΝΡΚ (Nakazatelno-protsesualen kodeks, βουλγαρικού Κώδικα Ποινικής Δικονομίας) και βάσει των οποίων το δικαστήριο δεν έχει την αρμοδιότητα να αναπέμψει την υπόθεση στην εισαγγελία και να της αναθέσει να διορθώσει τα ουσιώδη διαδικαστικά σφάλματα που διαπράχθηκαν στο πλαίσιο της προδικασίας, παρά δύναται μόνο να δεχθεί την αίτηση επιβολής αναγκαστικών μέτρων ιατρικής θεραπείας ή να την απορρίψει, αποτελεσματικό ένδικο βοήθημα υπό την έννοια του άρθρου 12 της οδηγίας 2013/48/ΕΕ και του άρθρου 8 της οδηγίας 2012/13/ΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εγγυάται το δικαίωμα του ατόμου να προσβάλει ενώπιον δικαστηρίου κάθε πράξη που τυχόν θίγει τα δικαιώματά του στο πλαίσιο της προδικασίας;
- 3) Εφαρμόζονται η οδηγία 2012/13/ΕΕ και η οδηγία 2013/48/ΕΕ σε ποινικές (σε επίπεδο προδικασίας) διαδικασίες όταν το εθνικό δίκαιο, ήτοι ο Nakazatelno-protsesualen kodeks (ΚΠοινΔ), δεν γνωρίζει τη νομική έννοια του «υπόπτο» και η εισαγγελία δεν θεωρεί το εμπλεκόμενο άτομο επισήμως ως κατηγορούμενο στο πλαίσιο της προδικασίας, διότι θεωρεί ότι η ανθρωποκτονία που αποτελεί αντικείμενο των σχετικών ερευνών διαπράχθηκε από το ως άνω άτομο σε κατάσταση ανικανότητας προς καταλογισμό και για τον λόγο αυτόν αναστέλλει την ποινική διαδικασία, χωρίς να ενημερώσει σχετικά το εν λόγω άτομο, και ζητεί από το δικαστήριο να διατάξει αναγκαστικά μέτρα ιατρικής θεραπείας σε βάρος του ατόμου αυτού;
- 4) Θεωρείται το άτομο για το οποίο ζητήθηκε η ακούσια νοσηλεία ως «υπόπτο» υπό την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2012/13/ΕΕ και του άρθρου 2, παράγραφος 3, της οδηγίας 2013/48/ΕΕ εάν ένας αστυνομικός υπάλληλος, κατά την πρώτη του επίσκεψη στον τόπο του εγκλήματος και κατά τις αρχικές πράξεις έρευνας στο διαμέρισμα του θύματος και του υιού του, αφού εντόπισε ίχνη αίματος στο σώμα του δεύτερου, ερώτησε το εν λόγω άτομο για τους λόγους της ανθρωποκτονίας της μητέρας του και της μεταφοράς της σορού της στον δρόμο και μετά την απάντηση στις ερωτήσεις αυτές του έβαλε χειροπέδες; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησως, πρέπει να δοθεί στο ως άνω άτομο ήδη σε αυτό το χρονικό σημείο ενημέρωση κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2, της οδηγίας 2012/13/ΕΕ και πώς πρέπει σε μια τέτοια περίπτωση να ληφθούν υπόψη κατά την ενημέρωση οι ειδικές ανάγκες του ατόμου σύμφωνα με την παράγραφο 2 εάν ήταν γνωστό στον αστυνομικό υπάλληλο ότι το άτομο αυτό πάσχει από ψυχική διαταραχή;
- 5) Είναι συμβατές με το άρθρο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/343 ⁽³⁾ για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας εθνικές διατάξεις όπως οι προκειμένες, που επιτρέπουν στην πράξη τη στέρηση της ελευθερίας μέσω ακούσιας νοσηλείας σε ψυχιατρικό νοσοκομείο σε διαδικασία βάσει του Zakon za zdraveto (νόμου περί υγείας) (προληπτικό μέτρο καταναγκασμού που διατάσσεται όταν αποδεικνύεται ότι το εμπλεκόμενο άτομο πάσχει από ψυχική ασθένεια και υπάρχει κίνδυνος τελέσεως αξιόποινης πράξεως από αυτό, όχι όμως λόγω αξιόποινης πράξεως που έχει ήδη διαπραχθεί), όταν ο πραγματικός λόγος για την κίνηση της διαδικασίας είναι η πράξη λόγω της οποίας κινήθηκε ποινική διαδικασία κατά του ατόμου που εισάγεται για νοσηλεία και παρακάμπτεται με τον τρόπο αυτό σε περίπτωση συλλήψεως το δικαίωμα στη χρηστή απονομή δικαιοσύνης (δικαίωμα για δίκαιη δίκη), διαδικασία η οποία πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 5, παράγραφος 4, της ΕΣΔΑ, δηλαδή να είναι διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας το αρμόδιο δικαστήριο έχει την εξουσία να ελέγξει τόσο την τήρηση των διαδικαστικών κανόνων όσο και την υποψία που δικαιολογεί τη σύλληψη, καθώς και τη νομιμότητα του σκοπού που επιδιώκεται με το μέτρο αυτό, όπως υποχρεούται το δικαστήριο να ενεργήσει όταν το εμπλεκόμενο άτομο έχει συλληφθεί με τη διαδικασία που προβλέπεται στον Nakazatelno-protsesualen kodeks (ΚΠοινΔ);
- 6) Περιλαμβάνει η έννοια του τεκμηρίου αθωότητας κατά το άρθρο 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/343 και το τεκμήριο ότι άτομα ανίκανα προς καταλογισμό δεν έχουν τελέσει την πράξη που συνιστά κίνδυνο για το κοινωνικό σύνολο και τους προσάπτεται από την εισαγγελία εφόσον δεν έχει αποδειχθεί το αντίθετο σύμφωνα με τους διαδικαστικούς κανόνες (πράγμα το οποίο στην ποινική διαδικασία προϋποθέτει διασφάλιση των δικαιωμάτων υπερασπίσεως);
- 7) Μπορεί να θεωρηθεί ότι εθνικές διατάξεις που προβλέπουν διάφορες αρμοδιότητες του δικάζοντος δικαστηρίου σε σχέση με τον αυτεπάγγελτο έλεγχο νομιμότητας της προδικασίας, ανεξαρτήτως αν:

- 1) το δικαστήριο εξετάζει το κατηγορητήριο της εισαγγελίας στο οποίο προβάλλεται ότι ένα ψυχικώς υγιές άτομο διέπραξε ανθρωποκτονία (άρθρο 249, παράγραφος 1, σε συνδυασμό την παράγραφο 4, του ΝΡΚ), ή 2) το δικαστήριο εξετάζει αίτηση της εισαγγελίας στην οποία εκτίθεται ότι το εμπλεκόμενο άτομο διέπραξε ανθρωποκτονία, αλλά η αξιόποινη πράξη δεν τιμωρείται λόγω της ψυχικής διαταραχής του δράστη, και με την οποία ζητείται να διατάξει το αρμόδιο δικαστήριο κρατικό καταναγκασμό για σκοπούς νοσηλείας, εγγυώνται στα ευάλωτα άτομα ένα αποτελεσματικό ένδικο βοήθημα, όπως ορίζεται στο άρθρο 13, σε συνδυασμό με το άρθρο 12, της οδηγίας 2013/48/ΕΕ και στο άρθρο 8, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2012/13/ΕΕ, και [μπορεί να θεωρηθεί] ότι είναι συμβατές με την αρχή της απαγορεύσεως διακρίσεων κατά το άρθρο 21, παράγραφος 1, του Χάρτη οι διάφορες αρμοδιότητες του δικαστηρίου που εξαρτώνται από το είδος της διαδικασίας, πράγμα το οποίο με τη σειρά του καθορίζεται από το αν το άτομο που χαρακτηρίζεται ως δράστης είναι ψυχικώς υγιές, ώστε να είναι ικανό προς καταλογισμό από άποψη ποινικού δικαίου;

- ⁽¹⁾ Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ 2012, L 142, σ. 1).
- ⁽²⁾ Οδηγία 2013/48/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης σε δικηγόρο στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας και διαδικασίας εκτέλεσης του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, καθώς και σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης τρίτου προσώπου σε περίπτωση στέρησης της ελευθερίας του και με το δικαίωμα επικοινωνίας με τρίτα πρόσωπα και με προξενικές αρχές κατά τη διάρκεια της στέρησης της ελευθερίας (ΕΕ 2013, L 294, σ. 1).
- ⁽³⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την ενίσχυση ορισμένων πτυχών του τεκμηρίου αθωότητας και του δικαιώματος παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας (ΕΕ 2016, L 65, σ. 1).

**Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το Pesti Központi Kerületi Bíróság (Ουγγαρία)
στις 23 Ιουλίου 2018 — PannonHitel Pénzügyi Zrt. κατά WizzAir Hungary Légiközlekedési Kft.**

(Υπόθεση C-476/18)

(2018/C 352/27)

Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική

Αιτούν δικαστήριο

Pesti Központi Kerületi Bíróság

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Ενάγουσα: PannonHitel Pénzügyi Zrt.

Εναγόμενη: WizzAir Hungary Légiközlekedési Kft.

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Πρέπει τα άρθρα 5 έως 7 του κανονισμού (ΕΚ) 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91 (στο εξής: κανονισμός) ⁽¹⁾, να ερμηνεύονται υπό την έννοια ότι οι επιβάτες που επηρεάζονται από μεταβολή του προγράμματος πτήσεων δύνανται, όσον αφορά την εφαρμογή του δικαιώματος αποζημίωσης, να εξομοιώνονται με τους επιβάτες των πτήσεων που ματαιώνονται και ότι, ως εκ τούτου, δύνανται να επικαλούνται το προβλεπόμενο στο άρθρο 7 του εν λόγω κανονισμού δικαίωμα αποζημίωσης, όταν ο αερομεταφορέας ενημέρωσε τους επιβάτες για την μεταβολή του προγράμματος πτήσεων την προηγούμενη ημέρα της προγραμματισμένης ημερομηνίας αναχώρησης κατά το αρχικό πρόγραμμα και, ως συνέπεια της μεταβολής του προγράμματος, οι επιβάτες υφίστανται απώλεια χρόνου ίση ή μεγαλύτερη των τριών ωρών σε σχέση με τον αναμενόμενο χρόνο άφιξης κατά το αρχικό πρόγραμμα, δηλαδή φθάνουν στον τελικό τους προορισμό με τρεις ή περισσότερες ώρες καθυστέρησης σε σχέση με τον προβλεπόμενο στο αρχικό πρόγραμμα του αερομεταφορέα χρόνο;